

46-боб. Божхона тўловларини тўлаш тартиби ва муддатлари

327-модда. Божхона тўловларини тўлаш муддатлари

Божхона тўловлари божхона декларацияси қабул қилингунига қадар ёки қабул қилиниши билан бир вақтда тўланади, бундан ушбу модданинг иккинчи ва учинчи қисмларида назарда тутилган ҳоллар мустасно.

Товарларнинг айрим тоифаларига нисбатан божхона тўловларини тўлаш муддати қуйидагича белгиланади:

кувур транспортида ёки электр узатиш линиялари орқали олиб ўтиладиган товарлар учун — ушбу Кодекснинг 172-моддасига мувофиқ;

шартли чиқариб юборилган товарлардан божхона тўловларини тўлаш бўйича имтиёзлар берилишидан кўзланганидан бошқа мақсадларда фойдаланилган тақдирда — товарлардан фойдаланиш ва уларни тасарруф этиш бўйича чекловларга риоя этилмаган биринчи кун;

божхона чегараси орқали ноқонуний олиб ўтилаётган товарлар учун — божхона чегараси кесиб ўтилган кун. Агар бу кунни аниқлашнинг имкони бўлмаса, товарларни божхона чегарасидан ноқонуний олиб ўтиш факти божхона органлари томонидан аниқланган кун божхона тўловларини тўлаш куни ҳисобланади;

божхона ҳудудига вақтинча олиб кирилган товарлар учун — ушбу Кодекснинг [66-моддасига](#) мувофиқ.

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилган тақдирда, божхона тўловларини кечиктириб ва бўлиб-бўлиб тўлашга имконият берилган охириги тўлаш куни божхона тўловларини тўлаш муддати ҳисобланади.

Тўланиши божхона расмийлаштируви билан боғлиқ бўлмаган божхона йиғимлари божхона органлари томонидан тегишли ҳаракатлар ва тартиб-таомиллар бажарилишидан олдин тўланади.

Божхона тўловларини тўлаш муддатлари бузилган тақдирда божхона тўловлари ўз вақтида тўланмаганлиги учун ушбу Кодекснинг [349-моддасига](#) мувофиқ пеня ҳисобланади.

328-модда. Божхона тўловларини тўлаш тартиби

Божхона тўловлари тўловчи томонидан божхона органларининг қонун ҳужжатларига мувофиқ шу мақсадларда очилган шахсий ғазна ҳисобварақларига тўланади.

Тўланган божхона тўловлари товар чиқариб юборилган кундан ёки тўланиши товарларнинг божхона расмийлаштирувига боғлиқ бўлмаган божхона тўловлари учун божхона органи томонидан ҳаракатлар ёки тартиб-таомиллар бажарилган кундан эътиборан

беш иш куни ичида божхона органлари томонидан Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетига ўтказилади.

Божхона тўловлари, агар қонун ҳужжатларида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасида тўланади.

329-модда. Божхона тўловларини кечиктириб ва бўлиб-бўлиб тўлаш имкониятини бериш шартлари

Божхона органининг қарорига асосан тўловчига божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилиши мумкин.

Божхона тўловларини тўлаш муддатининг қўшимча даврга узайтирилиши божхона тўловларини кечиктириб тўлашдир.

Божхона тўловларини тўлаш муддатини қўшимча даврга узайтириб, тўланиши лозим бўлган божхона тўловлари суммасини шу давр ичида қисмларга бўлиб тўлаш божхона тўловларини бўлиб-бўлиб тўлашдир.

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш божхона декларацияси қабул қилинган кундан эътиборан олтмиш календарь кундан ошмаслиги лозим, бундан ушбу модданинг бешинчи ва ўнинчи қисмларида назарда тутилган ҳоллар мустасно.

Божхона декларацияси қабул қилинган кундан эътиборан тўқсон календарь кун муддатга кечиктириб тўлаш имконияти қуйидагилар бўйича берилади:

ишлаб чиқарувчи корхоналарга экспорт маҳсулотини ишлаб чиқариш учун фойдаланиладиган, божхона ҳудудига олиб кириладиган товарлар учун қўшилган қиймат солиғини тўлаш бўйича;

моддий ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатиш соҳасидаги микрофирмалар ҳамда кичик корхоналарга, фермер хўжаликларига, шунингдек юридик шахс мақомини олган деҳқон хўжаликларига ўз эҳтиёжлари учун олиб кирилаётган товарлар учун божхона тўловларини тўлаш бўйича.

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти божхона тўловларининг битта ёки бир нечта турига, шунингдек тўланиши лозим бўлган бутун суммага ёки унинг бир қисмига нисбатан берилиши мумкин.

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имкониятини бериш тўғрисидаги қарор ушбу Кодекснинг [330-моддасида](#) назарда тутилган зарур ҳужжатлар тақдим этилган кундан эътиборан беш иш кунидан ортиқ бўлмаган муддатда божхона органи томонидан қабул қилинади.

Божхона органининг қарорида божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилаётган муддат, бундай имконият бериш рад этилган тақдирда эса рад этиш сабаблари кўрсатилади.

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти ушбу Кодекснинг [47-бобид](#) назарда тутилган тартибда божхона тўловлари тўланишини таъминлаш шарти билан берилади.

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёхуд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан узоқроқ муддатларга ва божхона тўловлари тўланиши таъминланмаган ҳолда берилиши мумкин.

330-модда. Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имкониятини олиш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имкониятини олиш учун тўловчи божхона органига:

божхона тўловлари суммаларини тўлаш бўйича ёзма мажбуриятни ўз ичига олган аризани;

ушбу Кодекснинг [47-бобига](#) мувофиқ божхона тўловлари тўланиши таъминланганлигини тасдиқловчи ҳужжатни тақдим этади.

331-модда. Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имкониятини беришни рад этиш асоси

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имкониятини беришни рад этиш учун қуйидагилар асос бўлади:

ушбу Кодекснинг [330-моддаси](#) талабларига риоя этилмаганлиги;

божхона тўловларини илгари берилган кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти бўйича тўлаш муддатлари бузилганлиги фактларининг мавжудлиги.

332-модда. Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилганлиги учун фоизлар

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилган ҳар бир кун учун тўланиши лозим бўлган божхона тўловлари суммасидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланган қайта молиялаштириш ставкасининг эллик фоизи миқдорида, бир кун учун қайта ҳисоб-китоб қилинган ҳисоблаб чиқариладиган фоизлар ундирилади.

Фоизлар кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилган божхона тўловларининг суммаси тўлангунига қадар ёки тўлаш билан бир вақтда, лекин кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш муддати тугайдиган кундан кейинги кундан кечиктирмай тўланади.

Ушбу Кодекс 329-моддасининг бешинчи ва ўнинчи қисмларида назарда тутилган ҳолларда божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилган тақдирда, фоизлар ҳисобланмайди ва тўланмайди.

Божхона тўловлари бўйича кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилганлиги учун фоизларни тўлаш, ундириш ва қайтариш ушбу бобда, шунингдек ушбу Кодекснинг 48 ва 49-бобларида назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

333-модда. Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилганда уларнинг суммаларини тўлаш муддатлари

Божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилганда тўловчи томонидан уларнинг суммаларини тўлаш:

кечиктириб тўлаш имконияти берилганда — кечиктириб тўлаш муддати тугайдиган кундан кечиктирмай;

бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилганда — божхона органи томонидан тўловчи билан биргаликда тасдиқланган жадвал бўйича бўлиб-бўлиб тўланадиган суммаларни киритишнинг келишиб олинган кунларидан кечиктирмай амалга оширилади.

Кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилган божхона тўловларининг суммалари тўловчи

томонидан ўз вақтида тўланмаган тақдирда, божхона органлари божхона тўловларини тўлаш бўйича қарздорликнинг бутун суммасини ушбу Кодекснинг [47](#) ва [48-бобларида](#) назарда тутилган тартибда депозит, товарлар гарови, банк кафолати, суғурта полиси ёки кафиллик билан таъминланган пул маблағлари ҳисобидан ундириб олиш чораларини кўради.

334-модда. Келгуси божхона тўловларини тўлаш учун пул маблағлари

Тўловчи божхона декларацияси қабул қилингунига қадар келгуси божхона тўловларини тўлаш учун пул маблағларини дастлабки тарзда (бундан буён матнда дастлабки пул маблағлари деб юритилади) божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағига ўтказиши мумкин.

Тўловчининг кўрсатмасига кўра дастлабки пул маблағларидан:

божхона тўловларини тўлаш учун;

пеня, фоизлар тўлаш мажбуриятларини бажариш ҳисобига деб;

божхона тўловларини тўлаш бўйича қарздорликни тўлаш учун;

божхона тўловлари тўланишини таъминлаш учун фойдаланилиши мумкин.

Тўловчи божхона органига мазкур дастлабки пул маблағларига божхона тўловлари сифатида қараш

ҳақида кўрсатма бермагунига қадар ушбу маблағларга божхона тўловлари сифатида қаралиши мумкин эмас. Тўловчининг божхона декларациясини топшириши ёки дастлабки пул маблағларидан пеня, фоизлар тўлаш мажбуриятларини бажариш ҳисобига деб, божхона тўловлари тўланишини таъминлаш ёхуд божхона тўловларини тўлаш бўйича қарздорликни тўлаш учун фойдаланиш ҳақидаги аризасини бериш тўловчининг кўрсатмаси ҳисобланади.

335-модда. Дастлабки пул маблағларини қайтариб бериш тартиби

Тўловчи дастлабки пул маблағлари ушбу маблағлардан охириги фойдаланилган куннинг эртасидан эътиборан уч йил ичида қайтариб берилишини талаб қилишга ҳақли.

Дастлабки пул маблағларини қайтариб олиш учун тўловчи шахсий ғазна ҳисобварағига кўрсатилган пул маблағлари ўтказиб берилган божхона органига дастлабки пул маблағларини қайтариб бериш тўғрисида ариза тақдим этади. Тўловчи божхона органига ариза билан бир вақтда тўловчи ва божхона органи ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китобларни солиштириш далолатномасини тақдим этади.

Божхона органи ўн беш иш кунидан кўп бўлмаган муддатда ўзаро ҳисоб-китобларни солиштириш далолатномасида кўрсатилган маълумотларни солиштириб чиқади.

Ўзаро ҳисоб-китобларни солиштириш далолатномаси божхона органининг мансабдор шахси ва тўловчи томонидан имзоланган куннинг эртасидан эътиборан уч иш куни ичида божхона органи дастлабки пул маблағлари қайтарилишини амалга оширади.

Тўловчида божхона тўловларини, шунингдек пеня ёки фоизларни тўлаш бўйича қарздорлик бўлган тақдирда, дастлабки пул маблағлари тўловчининг розилиги билан ушбу қарздорлик чегириб қолинган ҳолда қайтариб берилади.

Агар дастлабки пул маблағларини қайтариб бериш ҳақидаги ариза ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган муддат ичида тақдим этилмаган бўлса, ушбу пул маблағлари божхона органи томонидан Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетига ўтказилади.